

EDINOST

zhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiis se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavzvo mm po L. 2.—. — Mail oglasi po 2 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Izjave jugoslovenskih poslancev v Rimu

Naši ljudski zastopniki so v rimskem parlamentu podali tri izjave, ki bodo spadale gotovo med najvažnejše listine politične zgodovine primorskih Jugoslovenov.

I. izjava.

»Skupina jugoslovenskih poslancev, ki so bili izvoljeni v novih pokrajinah, podaja sledeče formalno izjavo:

Jugoslovenski ljudski zastopniki poudarjajo, da imajo pravico, se posluževati pri izvrševanju svoje naloge svojega lastnega jezika, posebno kadar govorijo v zbornici. Ta pravica obstaja, ne da bi bilo potrebno, da jo kdo posebej priznava. Zakaj ta pravica je predpogoj in posledica najenostavnejše svobode, ki sodi ljudskim zastopnikom in njihovim volilcem. Izvrševanje te pravice je najbolj neposredno in najbolj zakonito očitovanje njihove narodne zavesti in dostojanstvenosti, ki se ne da zatreti. Ta pravica obstaja tudi zategadelj, ker je v 62. členu ustave izrecno priznana ista pravica francoskemu jeziku v prihodnjem ljudskim zastopnikom in senatorjem, ki so iz krajev, kjer je v rabi ta jezik. Zato moramo smatrati, da obstaja po neizbežni naliki ta pravica tudi za jugoslovenski jezik in za zastopnike onih krajev, v katerih se ta jezik govori in ki so bili priključeni kraljestvu šele po razglasitvi ustave. Jugoslovenski ljudski zastopniki so uverjeni, da se jim bo ta njihova pravica tudi izrecno priznala. V tem pričakovanju in pridržanju još si pravico, da se poslužijo lastnega jezika v vsakem trenutku, kadar se jim bo zdelo to primerno, se bodo za sedaj omejili na to, da izrazijo svojo misel v italijanskem jeziku.

II. izjava.

Jugoslovenski ljudski zastopniki inajo čast podati sledečo izjavo: Suvereniteta italijanskega kraljestva se je pravno raztegnila na pokrajine, ki se nahajajo na severni obali Jadranskega morja, šele z rapalsko pogodbo od 12. novembra 1920 in s sledečo aneksijo, ki je stopila v veljavo 5. januarja 1921. Vse to se je izvršilo brez pravnega privoljenja in v nasprotju z narodnim značajem ljudstva, ki med izlivi Soče in novimi mejami v pretežni večini ni italijansko, temveč jugoslovensko. Prazno se je izkazalo upanje, da bo italijansko kraljestvo, ki je zgrajeno na narodni enotnosti in ki je nastalo iz ljudskih glasovanj, spoštovalo tudi v tem slučaju narodnostno načelo in pravico narodov, da odločujejo o svoji lastni usodi. Protest proti temu ne bo mogel nik-

dar utihniti v srcu Slovanov, ki so bili podvrženi Italiji. Ta protest ne more biti po krivičnem ravnanju z nami še bolj opravičen, kakor je, ker oolj opravičen sploh ne more biti. To ravnanje z nami, ki sicer ne nasprotuje formalnim jamstvom, ki so nam bila zares izrecno zanjana, pač danim svečanim obljubam, je naš protest le poostriilo. Slovenski ljudski zastopniki so dolžni, dati ob začetku svojega delovanja na tem mestu izraza temu protestu. Zato izrekajo za sedanjost in za vso bodočnost naličen formalen in slovesen pridržek v imenu Slovanov iz novih pokrajin, italijanskih državljanov, pokornih zakonom, toda zvestih lastnim idealom.

III. izjava.

Slovenski ljudski zastopniki imajo čast podati v imenu slovenskega prebivalstva in v svojem lastnem imenu sledečo izjavo: Slovani, ki so postali sedaj italijanski državljani, se natančno zavdajo svojega položaja. Oni vedo, da jih veže na eni strani s plemeniti srbskih in hrvatskih dežel, ki se sedaj imenujejo s skupnim imenom Južni Slovani ali Jugoslovenci, naravna skupnost plemena, jezika, čustev, kulture in sporočil, na drugi strani pa, da jih sedaj veže z italijanskim prebivalstvom silna vez državne enote. Novi italijanski državljani slovenske narodnosti so odločeni in pripravljeni izvajati iz tako določenega položaja vse posledice. Kakor imajo pravico zahtevati zase najvestnejšo skrb in najgloblje spoštovanje do vsega, kar se tiče njihove narodne zavesti, tako sprejemajo nase tudi vse obveze, in sicer ne samo tiste, ki jih predpisuje zakon, temveč tudi obveze, ki izvirajo iz samega dejstva, da živimo v eni državi. To bodo pokazali s tem, da bodo po svojih lastnih močeh in v okviru svojega posebnega položaja sodelovali, da se dosežejo skupni ideali človečnosti in kulture ter pravne in stvarne napredka. To je stremljenje in razpoloženje njihovih rojakov in zato inajo slovenski ljudski zastopniki pred seboj jasno začrtno pot, ki se je imajo držati tako pri prvih nastopih kakor tudi in v prvi vrsti pri čuvanju in oprejanju posebnih koristi, ki so jim bile zaupane. Iskreno in lojalno bodo zastavljali pri skupnem delu svoje celotne skromne moči in si bi bodo tako prizadevali, da se izkažejo vredne ne le zaupanja svojih volilcev, temveč tudi čustev tovarištev, ki misli, da ga bodo tu srečali in iz celega srca vračali.

Opomba. Gornje izjave niso posnete po izvirniku, ker ga nismo še prejeli iz Rima.

spomenico, v kateri pravijo, da sprejemajo svojo izvolitev v južnoirski parlament, toda istočasno naglašajo, da so pravice, ki so bile podeljene temu parlamentu, nezadostne, in zahtevajo, naj se jim prej spremenijo zakoni, s katerimi je bila ustanovljena irska vlada. Senatorji so pripravljene sodelovati z doljno zbornico, ki predstavlja večino volilcev, toda nikakor ne bodo sodelovali s skupščinami, ki jih bo vlada imenovala za to, da naj nadomeščajo izvoljeno zbornico.

Angleški kralj odpotoval na Irsko
LONDON, 21. Angleška kraljeva dvojica je odpotovala danes iz Londona v Belfast, da se udeleži otvoritvene seje severnoirskega parlamenta.

Anglija bo poslala na Irsko vse razpoložljive čete

LONDON, 22. Vojni minister je izjavil v dolnji zbornici, da je bilo poslano na Irsko že več novih bataljonov in da se bodo čim prej poslale še nove čete. Vse razpoložljive čete bodo poslane na Irsko, da pojačajo oddelke, ki so že tam. Vojno stanje se bo razširilo na nove irske pokrajine.

Stališče Anglije glede Dardanel in Albanije

LONDON, 22. V dolnji zbornici so posamezni ministri odgovarjali na vprašanja poslancev o raznih zadevah. Evo odgovore: 1.) Tudi ko bi severska pogodba bila veljavna, bi se grškim vojnim ladjam ne moglo prenovovati iti skozi dardanelsko ožino, kajti severska pogodba ne prepoveduje nobenemu narodu prehoda skozi omenjeno ožino. 2.) Vprašanje mej neodvisne Albanije se bo moralo rešiti na poslaniški konferenci v Parizu, ker so se francoska, angleška in italijanska vlada tako dogovorile. Med tem je albansko odposlanstvo prosiло svet Zveze narodov, naj on začasno uredi nekatere zadeve med Albanijo in njenimi sosedi.

Francija

Mednarodna donavska konferenca
PARIZ, 22. Včeraj predpoldne in popoldne je mednarodna donavska konferenca nadaljevala razpravo o režinu, ki naj se določi za tisti del Donave, ki se imenuje Zelezna vrata.

Zveza narodov

Albanci predložili Zvezi narodov svoje zahteve

ZENEVA, 22. Albansko odposlanstvo je izročilo svetu Zveze narodov dve spomenici, v katerih zahteva izpraznitev albanskega ozemlja in opovrgava grške zahteve. Obenem protestira odposlanstvo proti temu, da bi se to vprašanje zopet vrnilo poslaniški konferenci v Parizu. V tem slučaju — pravi odposlanstvo — bo napravilo priziv na obnem zboru Zveze narodov.

Grška

Grška bo odklonila posredovanje za veznikov

LONDON, 22. »Daily Mail« poroča iz Aten: Javljajo iz zanesljivega vira, da smatra grška vlada vojaške operacije za najboljšo sredstvo za vzpostavitev miru na vzhodu. Vlada je vsled tega sklenila, da bo odklonila vsako ponudbo, ki bi znala zakasnuti grško ofenzivo.

Zavezniki napravili včeraj skupni korak pri grški vladi.

ATENE, 22. Angleški, francoski in italijanski poslanik v Atenah so napravili danes skupen korak pri grški vladi in so ji ponudili posredovanje zaveznikov v grško-turškem sporu. Minister za zunanje zadeve je odgovoril, da se bo predlog zaveznikov vzel v pretes in seji ministrskega sveta, kakor hitro se ministrski predsednik Gunaris povrne v Atene, kar se bo zgodilo v najkrajšem času.

Angleški general v Smirni

SMIRNA, 22. Angleški general Moraten je prišel včeraj v svojim štabom v Smirno. Pravijo, da bo zasledoval operacije grške armade.

Amerika

Zedinjene države za omejitve oboroževanja na morju

LONDON, 21. Washingtonski dopisnik lista »Times« poroča svojemu listu o glavnih smernicah politike Hardingove vlade glede razorožitve. Splošni vtis je — pravi dopisnik — da bi se ne mogla posrečiti nikakršna konferenca ne splošna ne ožja, ki bi bila omejena le na Anglijo, Zedinjene države in Japonsko, ako se vnaprej ne določi oblika sporazuma. Dopisnik dostavlja, da bi Hardingova vlada pozdravila vsak sporazum med Japonsko, Anglijo in Zedinjenimi državami o skrajšanju oboroževanja na morju.

Kavkaške države

Kavkaške zedinjene države v Evropi.

PARIZ, 22. Vlade posameznih kavkaških republik, ki so se bile ustanovile na Kavkazu po ruski revoluciji, so morale zapustiti Kavkaz in pobežati v Evropo, ko so sovjetske čete pred par meseci zopet zasedle Kavkaz in prodrele do bivše rusko-turške meje. Sedaj so se vlade teh republik sporazumele glede svoje nadaljne borbe proti Rusiji in so sklenile med

seboj zvezno pogodbo, po kateri bi bivša armenska, gruzinska, azerbejdžanska in dagestanska republika tvorile eno politično celoto.

Politični urad kavkaških zedinjenih držav, ki se nahaja v Parizu, je objavil o ustanovitvi te nove zveze sledeče poročilo: Zvezna pogodba je bila podpisana dne 14. junija 1921. ob 4 popoldne. Pogodba ni bila sklenjena samo med kavkaškimi republikami, temveč med republikami vsega Kavkaza, t. j. med Armenijo, Azerbejdžanom, severnokavkaško republiko (cerkesko in dagestansko) in Gruzijo. S to pogodbo hočemo ustvariti tesno zvezo med kavkaškimi ljudstvi s tem, da spravimo v sklad svojo zunanjo politiko in da sprejemo načelo razsodišča glede vseh sporov o ozemlju. Glavna črta te pogodbe pa je ta, da bodo kavkaške države tvorile carinsko zvezo in bodo vsled tega predstavljale od sedaj dalje enotno ozemlje za mednarodni tranzit. Na gospodarske koristi Rusije se je jemal poseben ozi. Pogodba predvideva tudi sodelovanje inozemskih kapitala pri izkoriščanju naravnih bogastev Kavkaza. Neodvisnost kavkaških republik, njihova tesna politična in gospodar-

ska združitve in vzpostavitev dobrih in prijateljskih odnosov z vsemi sosedi Kavkaza, t. j. z Rusijo, Turško, Perzijo, skupno diplomatsko postopanje za prijateljsko ureditev med Turško in Armenijo in svobodo mednarodnega tranzita čez Kavkaz — to so vodilne misli tega sporazuma, kateremu se ne bo mogla odrekati primerna važnost v zadevah, ki se tičejo bližnjega vzhoda.

Kljub temu, da se v tej izjavi urada kavkaških zedinjenih držav naglašja potreba dobrih odnosov z Rusijo, je vendar jasno, da je nova kavkaška zveza naperjena proti Rusiji in da bi imela igrati na Kavkazu isto vlogo, ki jo ima Poljska kot pregraja med Nemčijo in Rusijo, t. j. vlogo pregraje med Rusijo in Turško.

Rusija

Prevrat v Azerbejdžanu?

LONDON, 22. Po vesteh iz dobrega vira se je položaj v Azerbejdžanu spreminil. Oblast je prešla iz rok ruskih boljševikov v roke Azerbejdžanov.

Italijanska zbornica

Burna razprava o odgovoru na prestolni govor — Pretep med fašisti in socialisti — Govor dr. Wilfana — Minister Labriola odstopi?

RIM, 21. Današnja seja zbornice je bila zelo burna. Začela se je ob 15. 30 spominskih besedah za nekaterimi umrlimi poslanci se je nadaljevala razprava o odgovoru na prestolni govor.

Fenzi, fašist, bi želel, da se omeni v odgovoru na prestolni govor vprašanje fizične vzgoje.

Fašist Mussolini izjavlja, da bo njegov govor protidemokraciji, protisocializmu in protiprogresizmu. Poudarja, da obstajajo prisilni stiki med Giolittijem in socialistično stranko in izjavlja, da namerava orisati zbornici začetek in razvoj fašizma. Oporeka točnosti trditve v prestolnem govoru, da je alpska meja vsa v italijanski oblasti. V dokaz zato navaja germanofilske gibanje na Gornjeadriškem in kritizira vladno politiko ter delovanje gg. Credara in Salate, katerih krivda je po njegovem mnenju, da so novopriključene pokrajine poslale v rimski parlament nemške oziroma jugoslovenske poslance.

Zahteva, omenjajoč očitno nemško gibanje v Bolcanu in Meranu, odstavitev Salate in Credara in razpustitev nemških društev, da tako izve vse svet, da je Italija na Gornjeadriškem in da namerava tudi ostati. (Giolitti: V tej točki se strinjamo vsi!) Govornik obžaluje, da se z ozirom na Reko ni omenilo D'Annunziove delovanje. Obsoja tudi vladno nasilje zoper Reko, poudarjajoč, da bi se bilo lahko prihranilo preliivanje italijanske krvi. Naglašja tudi, da je nameravana ustanovitev konsorcija za upravo reške huke poguba za Reko. Kar se tiče Zadra, pravi, da je vrgla italijanska politika to mesto v nesrečo. Neodvisnost Črne gore je bila dovolj jamčena v londonski pogodbi in v poznejših diplomatskih dogovorih, in vendar je bil ta junaški narod žrtvovan zaradi Francije, ki je hotela ustvariti iz sovraštva proti Italiji veliko Jugoslavijo. Po smrti kralja Nikole je Italija razpustila črnogorsko vojsko in s tem prekršila svečane obveze. Govornik zahteva, naj se ukrene, da se bo vršilo v Črni gori svobodno ljudsko glasovanje. Glede Palestine smatra, da bi morala Italija usvojiti papežev »in ne angleško politiko. Kar se tiče italijanske vnanje politike v splošnem, smatra govornik, da je to politika skeptikov in blazirancev.

Mussolini je nato prešel na vprašanje fašistovskega stališča nasproti raznim strankam. O komunističnem nauku izjavlja, da je pripraven za razdiranje, nikakor pa za obnavljanje, kakor najbolj kaže ruski zgled. (Ugovori na skrajni levi.) Glede socialistične stranke izjavlja, da se ne sme pretiravati zgodovinska važnost delavskega gibanja, in opozarja, da ni fašizem nikdar nastopil proti njemu. (Medklici na skrajni levi.) Fašistovski stališče nasproti splošni delavski zvezi se more izpremeniti, če se ta končno reši odvisnosti od socialistične stranke. (Medklici in ugovori na skrajni levi.) Govornik poudarja, da bodo fašisti nastopili proti poizkusom socializacije in pobijali državni socializem v praksi kakor tudi nauk o zgodovinskem materializmu v teoriji; predvsem pa bodo pobijali internacionalizem, ki da je luksuz bogatašev, ker delavstvo se čuti nerazrešljivo vezano z usodo domovine. Kar se tiče končno sanj o proletarski diktaturi, opozarja govornik, da je moral celo sam Lenin priprtežiti meščanske sloje k vodstvu produkcije in s tem priznal, da se srp in kladvo ne moreta ločiti od knjige.

Ljudsko stranko je opozoril govornik, da fašisti niso branitelji profiklerikalizma. Fašisti so za svobodno šolo, za obrambo male posesti, kjer obstoja, fašisti tudi ne odobravajo protivatikanške politike in če se Vatikan odreče svojih zahtev, ima Italija vso korist od tega, če podpira njegovo človečansko in splošno misijo. (Pripombe.)

Mussolini je končno govoril tudi o zadnjih spopadih po Italiji in izjavil, da se ne smejo pretiravati, ker do podobnih spopadov prihaja tudi v drugih državah. Govori se o potrebi, da se vrne moč in ugled državi, katere bistvene

funkcije so pravčnost, notranji mir in varnost na zunaj. Na polju boja bodo miroljubne delavske mase vedno tepene. (Pripombe.) Samo izvoljene manjšine so bojevitvo razpoložene. (Medklici na skrajni levi.) Fašizem je pripravljen odložiti orožje, če ga odlože tudi nasprotniki in če le ti razorože tudi duhove. Samo na ta način bo mogoče narediti konec žalostnemu poglavju meščanske vojne v Italiji. Če gre tako naprej, grozi državni nevarnost, da se strmo mognavi v prepad. Mussolini je zaključil svoj govor ob odobravanju fašistovskih in nacionalističnih poslancev, poudarjajoč, da je govoril jasno in da pričakuje jasen odgovor.

Mussoliniju je odgovoril socialistični poslanec Baratonio, ki je izjavil, da ne odgovarja kakim posameznim skupinam, temveč vseh državi in zbornici, ki jo predstavlja. Predvsem je poudarjal, da so dokazale zadnje volitve vkljub številnim nasiljem, da se politično naziranje volilcev ni izpremenilo. Priznava, da socialistična stranka nima danes tako določnega programa kakor prej, toda vzrok temu je, da mora sedaj predvsem skrbeti za rešitev italijanskega ljudstva nesreče, ki se širi. (Odobravanje na skrajni levi.) V sedanjih razmerah zvone besede prestolnega govora in vladnega programa o delavskem sodelovanju in socialni zakonodaji precej ironično. Isto velja tudi za mlaščjo, ki jo prestolni govor določa Italiji v njeni vnanji politiki, če se pomisli, da se je poizkušalo izvršiti nasilje celo nad stoletnimi tradicijami gostoljubnosti republike San Marino z namenom, da se doseže izročitev političnih preganjancev. (Odobravanje na skrajni levi.) Ugovarjanje na skrajni desnici.) Govornik smatra tudi, da se v prestolnem govoru ne omenja zadostno slabo gospodarsko stanje, v katerem se nahaja država.

Ne ve, kaj pravzaprav predstavlja Giolitti, ker tekom svojega dolgega političnega delovanja se je že tolikokrat izpremenil, ugatovlja pa, da mu je uspelo postaviti zoper sebe celo državne uradnike, ki so bili njegovi najbolj zvesti služabniki. (Giolitti: Samo majhno manjšino (ugovarjanje na levi.) Dvomi, ali more nepolitična koalicija, kakor je ona, ki drži kabineto na nogah, vediti državo takoj po vojni.

Govornik je nato prešel na fašizem in izjavil, da je le ta neredno gibanje, ki vsebuje najrazličnejše elemente. Proti fašizmu, ki bi se hoteli boriti za blagor države, bi socialisti ne imeli nič nasprotnega, toda kazenski pohodi ne odgovarjajo takemu fašizmu. Govornik protestira tudi proti očitjanju, da socialisti sramotijo domovino in izjavlja, da ni zasramoval domovine še noben socialist.

Pri teh besedah se je dvignil v zbornici silen krik. Fašisti so skočili na noge in zmerjali govornika z lažnjivcem. Zmešnjava in prepri med socialisti in fašisti sta se še povečala, ko je Baratonio odgovoril na neki medklici glede dogodka v Fojanu, da so fašisti izzvali. Na ponovni njihov pohod se je prebivalstvo pripravilo in jih sprejelo z gorjaci in kosami. Prišlo je do krvavega spopada, tekom katerega so bili nekateri kmetje ubiti od fašistov na pragu svojih hiš. Oskrneli so se tudi mrtvci na najbolj brutalen način.

Govornik ni še izgovoril, ko sta obe stranki skočili ena proti drugi in se dejanski spopadli. Delile so se klofute in brce, nekateri poslanci, med njimi tržaški fašist Giunta, so vihteli stolice. Poslanci so se grabili za prsa in lase in se metali ob tla. Stenografi so morali zbežati s svojih mest, ker so posamezni poslanci padli v boju med nje. Razburjenje je bilo tako veliko, da se je celo minister Labriola vmešal v boj in zgrabil nekega fašista za prsa ter ga sunil v stran. Toda proti temu je protestiral ministrski predsednik Giolitti, poudarjajoč, da se vladni člani ne smejo zavzemati ne za to ne za ono stranko. Toda Labriola mu je zakričal nekaj nerazumljivega in odšel ogorčeno iz zbornice med odobravanjem socialistov in silnim krikom fašistov. Kvestorji so se trudili

Jugoslavija

Zdravje kralja Petra

RIM, 22. Jugoslovensko poslanstvo v Rimu ni dobilo nikakega potrdila glede vesti, ki jo je prinesel list »Daily Mail« o stanju kralja Petra. Poslanstvo smatra za potrebno naglasiti, da je po zadnjih uradnih vesteh kraljevo zdravje povoljno.

Avstrija

Vladna kriza rešena

DUNAJ, 22. Odbor strank državne zbornice je odobril listo ministrov, ki jo je predložil Schober. Schober bo državni kancelar in minister za zunanje zadeve, pangermanist Weber prevzame listino za notranje zadeve in krščanski socialci Von Gein listino za državno brambo, radniki. Socialisti so glasovali proti novi. Vsi drugi ministri so visoki državni uslužbenci.

Dunajski listi zelo simpatično pozdravljajo rešitev kriz in izražajo upanje, da bo novi kancelar mogel brzdati spore med posameznimi strankami in da se mu bo posrečilo dobiti mednarodne kredite, ki so potrebni za gospodarsko obnovo Avstrije. Scheberjevo vladno bodo podpirali tudi nemški nacionalci, kateri so se odrekli nadaljnjim ljudskim glasovanjem in tudi glasovanju na Štajerskem.

Gornja Šlezija

Protest nemških delavcev proti sporazumu med vstaši in medzavezniško komisijo

OPPELN, 21. »Oberschlesischer Wegweiser«, Korfatyjev list, ki se izdaja v nemškem jeziku, javlja, da je podlaga pogajanjem med poljskimi vstaši in medzavezniško komisijo ustanovitev poljske milicije v krajih, ki ne bodo vključeni v vmesno ozemlje. List pravi tudi, da ima zavezniška komisija namen prepustiti vstašem upravo železnice na industrijskem ozemlju. Nemška stranka v splošni delavski zvezi Gornje Šlezije je brzojavno protestirala proti tem sklepom medzavezniške komisije, ki da so v popolnem nasprotju z mirno pogodbo. V brzojavki se naglašja, da je upanje, da se bo s temi sredstvi doseglo pomirjenje in gospodarska obnova dežele, popolnoma zgrešena. To se da doseči le s tem, da se vzpostavi takšen položaj, ki bo popolnoma pošten. Nemška delavska stranka zahteva od medzavezniške komisije, naj vzame v krajih, ki so ji poverjeni, oblast

popolnoma v svoje roke in naj jo poveri postavnim oblastvom, tako da bo vsaka nepostavna oblast popolnoma izključena.

General Höfer stavi medzavezniški komisiji svoje pogoje

OPPELN, 21. General Höfer je sporočil generalu Hennikerju svoj uradni odgovor glede novega načrta za umik nemških čet. General Höfer pravi, da odklanja ta načrt, in stavi svoje pogoje za umik. Načrt medzavezniške komisije naj bi se nadomestil z novim, ki bi bil popolnoma drugačen. Höfer zahteva tudi posebna jamstva za nemško prebivalstvo Gornje Šlezije in pravi, da se njegove čete ne bodo umeknile, nresden Poljaki ne zapustijo Beuthen in Königshütte.

Nemški industrialci za takojšnjo premirje

OPPELN, 21. Nemški veliki industrialci v Gornji Šleziji so imeli zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo za takojšnje prenehanje sovražnosti med nemškimi prostovoljskimi četami in poljskimi vstaši.

Nemčija

Izgreči brezposelnih delavcev v Berlinu
BERLIN, 21. Okoli 6000 brezposelnih delavcev se je zbralo danes predpoldne v raznih delih mesta. Vihteli so rdečo zastavo in peli ter tako šli k borzni palači. Kakih 3000 jih je vdrlo v notranjost poslopja, kjer je prišlo do spopadov. Posredoval je močan oddelek policije, kateremu se je posrečilo delavce spoditi iz palače in zapreti vrata. Večina delavcev pa je mirno čakala pred poslopjem. Aretiranih je bilo devet oseb.

Nesreča v rudniku

HERNE, 21. Do sedaj se je naštel v rudniku, kjer se je dogodila nesreča, 68 mrtvih in 73 ranjenih.

Poljska

Minister Skirmunt prišel v Varšavo
VARŠAVA, 21. Novi poljski minister za zunanje zadeve Skirmunt je prišel v Varšavo.

Anglija

Senat južne Irske proti samovolji irske vlade

DUBLIN, 21. Senatorji južnoirskega parlamenta so poslali Lloyd Georgesu

da bi naredili red, toda vse zastoni. Končno je predsednik prekinil sejo in dal izprazniti tribuno.

Seja se je zopet otvorila ob 18. Predsednik je obžaloval dogodek in izrazil upanje, da se ne bo ponovil, narkar je Baraton končal svoj govor.

Govor nemškega poslanca Walterja

Poslanec Walter poudarja pravico nemških poslancev do rabe svojega jezika. Ker pa ta pravica ni še priznana v italijanski zakonodaji, si pridružuje predložitev tožadnega predloga, zaupajoč v liberalne italijanske tradicije. Govornik in njegovi sodelavci ne morejo pozdravljati z veseljem novih italijanskih meja, ker zanje je Italija osvobodila njej tujega naroda. (Pripombe, ugovori). Na vsak način pa on in njegovi tovariši niso prišli v parlament z namenom, da izrečejo prazne obtožbe, temveč z namenom, da složno delajo, ker so prepričani, da bo čas prinesel priznanje njih pravic in ker oni niso irendisti v navadnem pomenu besede, ne pričakujejo priznanja svojih pravic od katerega tujega posredovanja, temveč od italijanskega parlamenta samega.

Zgodovinski pravici Tirolav stavlja Italija nasproti samo geografske in strateške vzroke, proti katerim izraža govornik svoje pridržke in protest, izjavljajoč, da bo čakal priznanja pravic svojega naroda od italijanskega narodnega čustvovanja samega.

Zaključujoč izjavlja, da gornjeadiški zastopniki ne bodo mogli glasovati za odgovor na prestolni govor, ker vsebuje ta odgovor stavek, v katerem se govori o veselju ljudstva, ki je bilo priključeno Italiji. (Pripombe).

Po izjavi soc. poslanca Baldesija, da je Splošna delovna zveza popolnoma nepolitična, je govoril poslanec Jugoslovanske narodne stranke dr. Wilfan.

Govor posl. dr. Wilfana

Dr. Wilfan začenja svoj govor, poudarjajoč pravico jugoslovanskih poslancev do rabe svojega jezika v zbornici. Opozarja, da je Albertova ustava dovoljevala savojkim poslancem pravico, da govorijo v zbornici francoski. Izjavlja, da ne more potajiti čustvovanja, ki veže njega in prebivalstvo, katero zastopa, k jugoslovanskemu narodu, pripominja pa, da se zaveda svojih dolžnosti nasproti italijanski državi in upa, da bo italijanski narod znal upoštevati upravljene zahteve anektiranega slovenskega ljudstva. Poudarja, da to ljudstvo ne mrzi Italije in izraža upanje, da se bo mogel najti z direktnimi zastopniki italijanskega naroda zadovoljiv sporazum. Toda v ta namen je treba govoriti s popolno iskrenostjo in največjo jasnostjo. V pokrajini, katero govornik zastopa in ki se hoče sedaj krstiti Venezia Giulia (medklic na skrajni desnici), je večina prebivalstva jugoslovanske narodnosti. Protestira proti nasiljem, ki so se vršila tekom volitev proti jugoslovanskemu prebivalstvu. Volitve so bile groza... Tukaj so govornika prekinili fašisti Giunta in drugi s krikom: »Petice!« Toda Wilfan je mirno nadaljeval svoj govor, priporočajoč, da naj se prihodnje štetje prebivalstva izvrši vsaj tako pravilno kakor pod Avstrijo. Zopet se je dvignil po vsej zbornici silen krik. Predsednik zbornice je vstal in zavpil: »Poslanec Wilfan, jaz sem tukaj, da ščitim svobodo govora vseh poslancev, toda moram Vas pozvati, da spoštujete čustvovanje italijanske duše!« Dr. Wilfan je pripomnil, da ni nikakor nameraval žaliti čustvovanja italijanske zbornice, temveč je hotel samo izraziti upanje, da se bo ljudsko štetje vršilo z vso pažnjo, in sicer boljše, nego ga je izvrševala Avstrija. (Pripombe. Fašisti kriče: »Laznjiveci! Komediant!«)

Govornik je končno mogel nadaljevati svoj govor. Poudarjal je, da bi se bila morala pokrajina, katero zastopa, prikloniti jugosl. in ne ital. državi, ker je večina prebivalstva jugoslovanske. In proti narodnostnemu načelu se ne morejo uveljaviti geografski in strateški vzroki. Poudarja medtem pravico Jugoslovenov do rabe svojega jezika in izjavlja, da bodo njegovi sodelavci spoštovali italijanske zakone, da pa se ne bodo nikakor odrekli svojih zahtev. Protestira proti nasiljem in preganjanjem jugoslovanskega prebivalstva, ki so jih zaključila italijanska oblastva in italijanska vojska... Tukaj se je zopet dvignil krik. Predsednik zbornice je zavpil: »Ne pozabite, poslanec Wilfan, da se je italijanska vojska pokrila s slovo!« Poslanec Giunta se zaklical: »Ven z barbari!« a poslanec Rossini: »Osvobodili smo vas avstrijskega jarma!« Posredoval je tudi ministrski predsednik Giolitti, ki je rekel: »Moja dolžnost je, da protestiram v imenu vlade proti napadu poslanca Wilfana na italijansko vojsko. Vi, g. poslanec, slabo služite prebivalstvu, katero zastopate, s tem da kažete, kakor bi se z Vašimi mislimi strinjalo tudi vaše ljudstvo, katero se bo — o tem — prepričali — zvesto ravnalo po zakon in spoštovalo Italijo, kakor je Vi znate spoštovati.«

Wilfan je pripomnil, da govori s trdno italijanski in da je njegova beseda očitno prekorila mejo njegovih misli (ugovarjanje na skrajni desnici). Poudarjal je, da so se vršila pod vojaško vlado tekom premirne dobe mnoge krutosti v škodo jugoslovanskega prebivalstva. Zahteval je, naj se dovoli jugoslovanskemu ljudstvu narodne manifestacije, ki nimajo značaja sovraž. proti italijanski državi. Izjavil je, da so itali-

janski državljani slovanske narodnosti, če nameravajo zahtevati svoje posebne pravice, tudi pripravljeni priznati vse dolžnosti, ki jih jim nalaga pripadnost k italijanski državi ter da so pripravljeno sodelovati za doseg skupnega civilnega, kulturnega in socialnega napredka. (Pripombe).

Po govoru poslanca Wilfana je izjavil predsednik zbornice: »Zbornica je, odobravajoč besede ministrskega predsednika, dala sijajen dokaz o svojem čustvovanju in o čustvovanju italijanskega naroda.«

Girardini, blokovan poslanec v Vidmu, izjavlja, da je Gorisko furianska in torej rimljanska zemlja, v katero so prišli Slovani kot neljubi gosti, ki predstavlja v Furianji le neznatno manjšino. Pripominja, da bi ne bili govorili v imenu Furianje slovanski poslanci, če bi bila Furianja eno volilno okrožje.

Za njim je govoril tržaški fašistovski poslanec Suvich, ki je trdil, da je na Primorskem večina prebivalstva italijanska in da so vojaška in druga oblastva vedno velikodušno postopala proti slovenskemu prebivalstvu.

Poslanec Wilfan je odgovoril, da vztraja na tem, kar je rekel glede nasilij, ki so bila izvršena tekom volitev z namenom, da se prepreči svoboden izraz volje jugoslovanskemu ljudstvu. (Ugovarjanje, pripombe).

Posl. Rossini: Imeli ste pet sedežev in dobili ste jih pet. Kaj ste hoteli več? Wilfan: Resnica pa vendarle ostane resnica!

Seja se je zaključila med fašistovskim krikom ob 20.

Resnica o dogovorih glede reškega vprašanja

V hipu, ko po italijanskem nacionalističnem časopisu buči in šumi o »izdajstvu«, ki ga je pri belgrajskih pogajanjih baje zagrešila italijanska vlada nad italijanstvom Reke, v hipu, ko je »Era Nuova« pozvala italijanske poslance, naj preprečijo »zavratni umore« d'una città italiana, je italijanski minister za zunanje stvari predložil zbornici »zelena knjiga«, v kateri podaja zgodovino pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. »Zelena knjiga« sega pa le do belgrajskih pogajanj in ne poroča nič določenega o rešitvi reškega vprašanja v Belgradu. »Zelena knjiga« zaključuje, da je Italija z rapalsko pogodbo dosegla »uedinjenje domovine v njenih popolnih mejah in da se je ustvarila s tem podlaga za vzajemno sodelovanje z Jugoslavijo.«

Dočim torej govori »zelena knjiga« o doseženem velikem rapalskem uspehu, kriče nacionalistični listi in politiki o izdajstvu, ki se je baje zagrešilo v Belgradu.

Prvi hip bi se zdelo, da molk »zelene knjige« glede rešitve reškega vprašanja v Belgradu opravičuje krik nacionalističnih listov. Nacionalisti lahko trdijo, da kdor noče govoriti o tako važni stvari, skriva s tem gotovo nekaj neprijetnega! Tu pa se je oglasilo vladno glasilo »Tempo«, ki hvali Giolittija, kako da je znal premagati vse težave v notranjem državnem življenju in v inozemstvu, kako da je znal zagotoviti svobodo Reke napram Italiji in svetu ter najti rešitev, »ki se kaže vedno bolj pravična in popolna.«

Zgražanje in ogorčenje nacionalistov bi bilo razumljivo, če bi res ne bili nič vedeli, da so se v Rapalu sklenili dogovori tudi glede reškega vprašanja, če bi jim ne bilo znano, da sta se luka Baroš in Delta že tam prisodili Jugosloviji! Nam se zdi neverjetno, da bi italijansko časopisje o tem nič ne vedelo! Če smo to znali mi, kako da ne bi nič znali o tem v Italiji sami?! Par tednov po rapalski pogodbi, ko je po Jugoslaviji hrumel vihar o »izdajstvu« Trumbićevem, smo prinesli članek, kjer je bilo rečeno, da rapalska pogodba, in to vsled želje Giolittija, sicer res ne določa nič glede Baroša, da pa je bila sklenjena posebna pogodba, s katero se luka Baroš prisoja Jugoslaviji! Pogodba pa je pogodba in podpis na nji je obvezen. Zato ne more biti drugače, nego da so se belgrajska pogajanja vršila na podlagi te posebne pogodbe, oziroma, da so se naslanjala na rapalske dogovore. Kajti, če bi se italijanska vlada hotela izneveriti dami besedi in svojemu podpisu, bi mogla Jugoslavijo proglasiti rapalske dogovore za neveljavne.

Čim smo torej uverjeni, da so v Italiji morali tudi kaj vedeti o tistem posebnem dogovoru glede Reke, potem smemo reči, da je sedanjí krik o »izdajstvu« le preračunljiva mahinacija. Zakaj niso kričali že tedaj, zakaj kriče šele danes?! Tedaj so morda potrebovali navdušenja in niso hoteli prilivati grenkobe v radost. Pri tem so računali, da se stvari že zasujejo tako, da se dogovor glede Reke ne udejevil!

Sedaj, ko so se stvari drugače zasukale, nego so oni želeli, so začeli kričati! D'Annunzijevo podjetje je italijanska vlada morala likvidirati, nastopil je Zarella in — zmagal, italijanska vlada je na jezo nacionalistov priznala to zmagano. Rečani so se začeli zavedati, da Reko ni rešitve in bodočnosti brez dobrih razmer z zaledjem, in italijanska vlada je poslala nedavno na Reko posebnega komisarja, Foschinija, ki naj — kakor priznavajo sedaj nacionalistični listi z ljuto jezo — pripravi teren za izročitev Baroša in Delte Jugoslaviji!

Tako je prišlo in oddati sedanji krik. V tem kriku se je oglašil tudi neki profesor Susmel, ki da je proučil stvar —

kakor pravijo laški listi — s pravnega in praktičnega stališa.

Sedaj se nam nudi prav lepa slika: isti nacionalistični listi, ki so prej zahtevali, naj se Reka priključi k Italiji, ki so zahtevali potem, da imej Italijanska vlada prvo besedo pri uredbi neodvisne reške države, ki so vedno klicali italijansko vlado na pomoč: isti listi kriče sedaj skozi usta imenovanega profesorja, da nobena reška vlada ne prizna nikdar dogovorov italijanske vlade z Jugoslavijo!

Sedaj odrekajo torej kar na enkrat italijanski vladi besedo pri uredbi reške države! Obmetujejo jo z grenkimi obtožbami, ker se ni izneverila besedi, da ni v Rapalu, o kateri so morali vedeti — ponavljamo to — tudi nacionalisti v Italiji!

Vsebinska belgrajskega dogovora tudi nam ni znana. Gotovo pa je, da — če je prišlo do kakih izprememb rapalske pogodbe, da se je moglo to zgoditi le po medsebojnem sporazumu. Naj že prideta Baroš in Delta izključno v roke Jugoslavije, reška luka pa v oblast reške države, ali pa naj vsa skupnost pri staniških naprav pride za gotovo dobo pod skupno upravo obeh držav in Italije: na vsak način se »izdajstvo« ni izvršilo šele sedaj, ampak je le posledica rapalske pogodbe!

Krajevna imena v Julijski Benečiji

Neki Nicolò Cobol je svojedobno izdal brošuro o krajevnih imenih v Julijski Benečiji. Te brošure se spominja sedaj »Nazione«, češ da je ravno sedaj, ko so ti kraji postali italijanski, nujno potrebno, da se krajevna imena končno veljavno uredi. Seveda si tržaški list misli to uredbo tako, da bi slovenska in hrvaška krajevna imena popolnoma izginila, ker da niso nič drugega, nego druzno izmišljeni prevodi italijanskih imen in nimajo zato nobene pravice do obstanka. Italijanstvo krajevnih imen da je zgodovinsko, spachi da so jih pred petdesetimi leti v zadovoljstvo avstrijskih oblastev panslavisti. Celotni Slovani sami, ki imajo — kakor je baje rekel on Cobol — še nekaj dobrega zmisla, da ne bodo mogli imeti nič proti temu, da se ukradeno blago povrne pravemu lastniku. To zahteva zakon v vsaki civilizirani deželi.

Tudi zgodovinar Kandler — pripoveduje »Nazione« — je v letu 1870 prinočal avstrijski vladi, naj ne dovoljuje potvarjanja krajevnih imen. In veste-li, kdo je pačil ta imena? Neumno kmečko ljudstvo na deželi! Izmišljalo si je imena, ki se ne nahajajo v nobeni listini. Slovenska imena da so se le umetno ustvarjala radi slovanske propagande! Istotako in v isti namen da so se pačili priimki.

Zaključek v »Nazione« je seveda tale: odpravijo naj se vsa slovanska krajevna imena, ki so bila siloma vpeljana šele v novejšem času. Pri tem pa je izbegnila modremu možu v »Nazione« izjava, ki bije — njega samega! Kjer obstoji — pravi — kako staro slovansko ime, seveda ni razloga, da bi se nasilno spreminjalo. Če pa pomislimo, da so vsa slovanska krajevna imena stara zgodovinska imena, potem bi moral pameten članek po vseh pravih razuma zahtevati, da morajo ostati naša imena nespremenjena. Mož se vojskuje s svojo pametjo.

Ali so ubogi na duhu ti ljudje, ki ne morejo razpravljati prav o nobenem vprašanju v naših krajih, ne da bi v svoje politične svrhe klicali na pomoč panslavistov, slovanske propagande, in ne da bi klicali iz groba — avstrijske vlade! Sklicujejo se na zgodovino, na »stara historična imena«. Zgodovina pripoveduje res, da so stari Rimljani vdirali v naše kraje in da so jim dajali svoja imena. Ali zgodovina pripoveduje tudi, da je bilo bivanje Rimljanov v naših krajih le začasno. Ali so pa Rimljani ni vdirali le na ozemlje te naše Julijske Benečije?! Saj je bilo rimsko cesarstvo »svetovno!« Mari niso tudi krajem drugih dežel dajali svojih imen? Ali pa iz njaja iz tega dejstva, da imajo današnji Italijani pravico, da vsem tem krajem

vsilijo italijanske označbe?! Tudi nemška vlada v Avstriji je dajala čisto slovanskim krajem na izključno slovanskih tleh — nemške označbe. Nemški režim se je zrušil in z njim se je moralo umakniti vse, kar je ona bila ljudstvu vsilila. Prav tako je z rimskimi spomini v slovanskih krajih Primorja. So pač le spomini, ki ne morejo prav nič ukazovati živemu življenju!

Zgodovina je res učiteljica narodov, ali treba jo je prav razumeti in prav tolmačiti. Tudi mi Slovani na tem ozemlju imamo svojo zgodovino, svoje nadstojno letno življenje. In le to, kar je ustvarilo to življenje, kar je ustvarilo iz sebe to naše »nemno ljudstvo« (kakor ga žali predrznež v »Nazione«): le to in edino to ima pravico do obstanka in veljave! Če bi mi hoteli klicati mrtve iz grobov, prednike naše iz davne minulosti, bi ti potrdili, da so Sežani pravili le Sežana, Postojni Postojna, Boljuncu Boljunc, Komnu Komen, Dolini Dolina itd. In klicati moremo za priče tudi sodobne Tržačane, ki govorijo le o Boljuncu, Opčinah, Borštu, Rimanjih (ki jim k večjemu pravijo tudi S. Giusempe, nikoli pa »Rusmagna«), kar je najboljši dokaz, da so edino te označbe res zgodovinske in da imajo edino one pravico do obstanka in rabe.

Mož v »Nazione« dopušča milostno tista slovanska imena, ki so res »stara«. Mari ni ime Logatec staro? Tudi Italijani ga niso imenovali drugače do zadnjih časov. K večjemu da jim je bila na jeziku tudi nemška pokveka Loitsch. Kdaj pa je imela »Nazione« kaj proti temu, da so temu čisto slovenskemu kraju mesto starega zgodovinskega imena vsilili skovanko Longaticco?!

Da bi ti ljudje imeli vsaj toliko možgastosti v sebi, da bi bili odkritosrčni in bi ne rohnili proti naši politični propagandi v starih, kjer sami tirajo najdržnejšo nacionalistično politiko: molčali naj bi o potvarjanju imen, kjer sami potvarjajo! Naj bi ne izgovarjali po nemarnem imena zgodovine v umazane politične svrhe: oni hočejo s potvarjanjem krajevnih imen utajiti pred svetom resnični značaj našega ozemlja in ljudstva na njem! Vedo naj, da mi tudi nasprotniku ne odrekamo spoštovanja, če je odkrit in pošten. Ne moremo pa spoštovati nasprotnika, ki je nesramen. Pritrjujemo člankarju v »Nazione«, ko zahteva, naj se ukradeno blago povrne pravemu lastniku, ker to zahteva zakon v vsaki civilizirani deželi. Ravno zato pa kličemo: puščajte naša krajevna imena na miru in ne dotikajte se jih, ker sicer bi morali misliti, da ne živimo v — civilizirani deželi! Naša krajevna imena so važni del naše zgodovine, ki bo imela svojo moč tudi v novem državnem pripadnosti! Spoštujte to ljudstvo, njegov jezik, njegova čustva, in njegovo — zgodovinsko življenje! Pravice našega ljudstva, ki živi že tisočletje na tem ozemlju, ki je njegova neoporečna gruda, se ne umikajo pred vašimi Kandlerji in Coboli!

Domače vesti

Odborova seja Političnega društva »Edinosti« se bo vršila v petek, 24. t. m. ob 13. uri. Vabljeni so vsi odborniki in zaupniki.

Podpredsednik.

»Avstrijska duševnost«. V svoji številki od minolega torka očita »Piccolo« dru. Wilfanu — »avstrijsko duševnost«. Ta »duševnost« da se izraža v tem, da motri in presoja dr. Wilfan vprašanje »male slovanske manjšine« v mejah Italije po istih načelih, ki so veljala za borbo zatiranih narodov proti avstrijskemu jarmu. Zato zastaja dr. Wilfan s svojim avstrijskim mišljenjem za zgodovino. Saj so se vendar temeljito izpremenile predpostavke za tako politiko. List trdi, da se je Wilfan preveč šolal v dunajski politični šoli! Zato da je tudi vse sedanje postopanje Slovanov v Julijski Benečiji urejeno v smislu te avstrijske duševnosti. »Piccolo« očita Slovanom na tem ozemlju »nebrzdani slovenski nacionalizem«. Nato žuga — s »praktičnimi posledicami« in s »poostrenjem lokalnega protislovenskega mišljenja!« Kakor je bila Avstrija tepena v boju proti Italiji, tako da se bo zgodilo tudi z »avstrijsko duševnostjo« dra. Wilfana.

To bi bile glavne misli v dolgem članku »Piccola«. Pred vsem je značilna za »Piccolo« — duševnost njegova beseda o »mali manjšini Slovanov«. Slovani bi se torej ne smeli oglašati s svojimi zahtevami, ker jih je malot! Po tej metodi bi bilo vprašanje pravice

in pravičnosti napram narodnim manjšinam zgolj računski problem! Število bodi odločilno! Kdor je močan, naj kaj dobi, kdor ni — naj molči! »Piccolo« si prisvaja torej Bismarckovo načelo: moč nad pravico! Plemenita duša! In sprito takega priznanja si upa tržaški list očitati tej »mali manjšini«, da je »nestrpna«, ne-spravljiva, da izživlja in žali!

»Dunajsko šolo« očita »Piccolo« dru. Wilfanu! Mi bi pa vprašali tega prijatelja resnice: kdaj in kako je hodil Wilfan v dunajsko šolo? Je-li bil morda član dunajskega parlamenta? Je-li dan na dan potiskal kljube na vratih raznih avstrijskih ministrstev in tam krivil hrbišče pred vsako avstrijsko ekscelenco, kakor so to dealli — oni drugi, ki jih »Piccolo« dobro pozna?!! Oni drugi, ki so bili najpohlevnejša »opozicijska« skupina v dunajskem parlamentu — tako pohlevna, da je glasovala vse vojne kredite za vojno — proti Italiji! Willanova duševnost je izšla edino-le iz njegovega slovenskega rojstva, iz ljubezni in zvestobe do svojega naroda, iz njegove želje, da pribori temu narodu, kar mu gre božjem in človeškem zakonu. Če pa je dr. Wilfan hodil na tržaško namestništvo, je delal to iz iste potrebe in dolžnosti, kakor hodi danes na generalni civilni komisariat! Ni hotel tja se klanjat in kazati svojo »avstrijsko duševnost«, marveč zahteval pravice in protestiral proti krivici, ki jo je delala — avstrijska duševnost! Mari niso hodili tja tudi »Piccolovi« zaplečniki? Saj so bili tam kuhani in pečeni! Tisti varvanci »Piccolovi«, ki so, v svojem in v imenu raznih korporacij, pridno podpirali avstrijsko vojno posojila in ki so zvrzali svoja hrbišča še le tedaj, ko je bila Avstrija — zrušena! Altrčo dobro je bil zapisan dr. Wilfan — in naš narod njim — pri avstrijskih gospodarjih, bi se bilo prav pokazalo še le, če bi bile osrednje velevali zmagale.

»Piccolo« grozi s »praktičnimi posledicami«, grozi torej z močjo nad pravico! Tudi s takimi grožnjami ne odžene Wilfana z branika pravice naše »male manjšine«. Vztrajal bo, ker mu tako velevala njegova čista, častna in plemenita — slovanska duševnost!

»Era« pobija »Eros«. Pred par dnevi smo poročali o slavonspevu, ki ga je zapela »Era Nuova« tržaški trgovski in obrtni zbornici, češ da je v teh letih pripomogla k »preporodu« našega pristanišča in naše trgovine. Da ustreže svojim gospodarjem in braniteljem, je »Era« pokazala mamljivo lepo stran tržaškega življenja. Drugo stran pa kaže v Rimu izhajajoči list »Italia«, ki pravi, da je slika, ki jo nudi Trst, pretresljiva. Trgovsko življenje je v popolnem mrtvilo. Vse se muči s skrbjo, kako bi Trst mogel zadobiti zopet prejšnji svoj položaj v svetovni trgovini! V tem junaškem boju da se Trst ne sme pustiti na cedilo. Potem pa sledi zelo značilen in poučen opomin na naslov italijanskih pristanščic: »Druga italijanska pristanšnica naj bi prenehala s malenkostnim ljubosumjem in naj bi se prepričala, da ima Trst pravico do posebne podpore. To pa le zato, da si ohrani nekdanjo sposobnost za življenje!« V Trstu tedaj ni pravega gospodarskega življenja, mesto se mora še le dvigniti na svoj nekdanji položaj. Pri tem ga pa ovira »ljubosumje« drugih italijanskih pristanščic! Je torej prav tako, kakor smo trdili mi v članku »Trstu grozi poguba!« Imenitno pa je, da te ugotovitve lista »Italia« posnema ista »Era Nuova« — in je prav nič ne ženiira dejstvo, da je pred nekoliko dnevi pisala — nasprotno: o »dovršnem preporodu našega pristanšča in naše trgovine«. Radovedni smo le, je-li se je našel med čitatelji »Era« kdo, ki ima toliko razsodnosti, da je videl to kričeče protislovje med današnjo besedo in ono pred par dnevi?! To je ravno žalostno za našo tržaško javnost: ljudje čitajo, nič ne mislijo in verujejo — vsi! Verujejo danes, da je belo — belo, a istotako verujejo jutri, da je to belo — črno. S tem, da je »Era« brez vsakega oporekanja ponatisnila resnico iz rimskega lista, je udarila sama sebe po zobeh! Kajti »preporod« in »mrtvilo« sta pojma, ki ne moreta, obstajati drug poleg drugega! Če je eno res, ne more biti drugo! Če pa hoče kdo hkratu ugotovljati obojno — ni resen!

Od pomorščakov smo prejeli dopis, naslovljen lastnikom ladjedelnic — družbam in posadnicam — kjer ogorčeno protestirajo proti nasiljem in krivicam, ki jih morajo trpeti. Ob enem žugajo z najhujšimi represalijami, če to postopanje ne preneha. Beseda je tako ostra, da omenjena dopisa ne moremo priložiti. Vsekakor je pa to opomin, ki naj ga pridetati krogi nikakor ne prezirajo!

Sv. Jakob. Dne 13. t. m. sta praznovala gospa Tončka Ivančič in gospod Hervatič Tonček. Med zabavo je gospa stavila predlog, na vsak od vesele družbe po svoji moči darje nekaj za naš ubogi otroški vrtec pri Sv. Jakubu. Tej prošnji se je družba odzvala in nabrala se je lepa svotica 116 lir za naš vrtec.

Tudi klub »Odvada« pridno deluje. Le tako naprej mladina, narodno delo vam bo v zadovoljenje. Gostilna g. Ivančič se priporoča sl. občinstvu, ker ima vedno kozareček dobrega vinca.

Izseljeniški vlak odide iz Trsta v ponedeljek, 27. t. m. zvečer. Opozorjamo vse one izseljence, ki prebivajo izven mesta, naj se dogovore s svojimi postajenačelniki, da bodo zvalo se mu je spanju in ko je bdel, in pa — v blagajni, ki je postajala vedno bolj prazna in ki jo je hotel po silni napolniti čez noč, pozabivši popolnoma na svoj lepi dosežani zistem zbiranja novčica k novčicu, kamna na kamna. Zajela ga je neumna želja, biti bogat, a dokler ni to, naj bi ga smatrali za bogatega, dokler ne bo to v resnici s pomočjo kredita mase.

Krivočič še ni bil izgubil vse pameti. Večkrat — posebno, ko so bile nepriklje pri plačevanju — se mu je vsiljevalo vprašanje: kam vodi taka kupčija? In dvomil je, ali se da na taki omami pridobiti kaj stalnega? V takih hipih dvomov ga je navadno zopet silila na staro pot, ali svoje namere glede raznega znanega varčevanja vedno odlagal na primeren čas. Ni se dalo tako hitro zapustiti starega globokega tira. Kolo se je bilo zaletelo nanj in je trebalo energije, da se ga zaustavi in spravi na čisto pot.

Take energije pa je bilo v Janku vsak dan manje, čim bolj se je pogrezal v kolovoz, ki ga je zavlekel na novo življenje. To novo življenje je zahtevalo od njega, da je velik del svojega časa tratil za druge stvari, ne pa za svoja opravila. Dočim je bil nekdanj — v svoji mali prodajalnici v dolnji Illici — od jutra do mraka na delu, vse nadziral in delal sam — je moral sedaj, kot zastopnik, član in odbor-nik mnogih društev, ki jih je v Zagrebu naštevilo, vsak hip tja v sejo, tja na sešnanek, ali p a na kak dogovor. Večkrat je poizkušal, da bi se izognil takim dolžnostim, ali vsikdar se je oglašala njegova žena s svojimi sveti, razloži in nadzoroval.

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu (68)

— Ah, ti ne veš, od včeraj jutraj te ni bilo doma!... zgubljeni smo.
— Izgubljeni? Kako? Izgubljeni?
— Tvoj oče je ravno odšel na sodnijo, da napove konkurz — mu je odgovorila mati in solze so ji prišle na obokane oči.

V tvek se je bil dogodil tisti spopad med Krivočičem in hčerjo, a še naslednjega dne je bil Janko razsrjen na svoje tete. Uverjen, da dela le za njeno srečo, ni imel sebi kaj očitiati, a srdil se je nanjo, ker mu je dala povoda, se je tako razdrazil in da je bil zanj tako krut. In v to jezo je zavijal svojo žalost, ker ga je vendar bolelo, da je bil tak z njo. Tako mu ni hotelo tega dne nič izpod rok, ampak vse narobe. Prišel je na to, da mu je eden pomočnikov kradel — odpustil ga je bil dan pred tem — in škoda pri tem je bila prilično znatna. To ga je zadelo tem bolj, ker je zadnje čase kot skopuh gledal na vsak novčič. Drugače se ni dalo živeti. Režija ogromna, kupčija vedno slabša, hiša pa trosi strašno mnogo, ker se je zakopala v razne velike izdatke, iz katerih se ne more rešiti, čeprav si prizadeva že mesec dni.

Vrhu tega ga je osem dni tare skrb, kako poplača neko menico v Trstu. Enkrat je bila poplačana. Trdka za prekomorsko blago, velika hiša bratov Constantini je prejela novo menico na desetisoč goldinarjev na tri mese-

ce, a ta tretji mesec poteče koncem maja. Sedaj treba plačati, on pa vidi, da ne more. Kodaj dva tisočaka sta v blagajni, a njegovi dolžniki, ki so mu bili obljubili za trdno, da plačajo d opetnajtega, niso storili tega do danes i nle odlašajo. On sam pa ne razpolaga z gotovim denarjem. Kar je bilo, je pozrla prodajalica, ta prokleta velika prodajalica, ki se je je on toliko bal, toliko branil, dokler ni s svojimi sijajnimi pulci in policami, svojimi blestečimi stekli, izza katerih so tečnje živine vabile mimoidoče, tudi njemu zmešale glavo in ga zavlekli v troske in spekulacije, ki se jih je nekdanj bal kot živega vraga. Ali, naslovi, časti, odlična poznanstva, daljne nade za bodočnost, najbolj pa nesrečna zavest, to bolesto zadovoljstvo nad javnim mnenjem, ki te smatra za enega prvih trgovcev, in uživanje, ko se vidiš povzdignjenega nad prostoto, ki te šteje za milijonarja! Ne da bi sam vedel kako, je zajelo to tudi Krivočiča, tega do tedaj praktičnega človeka, ki ima veljavo zanj samo to, kar v resnici obstoji, ki je raje v resnici imel, ne da bi kdo vedel za to, desetlet v žepu, nego pa, da bi se delal, da ima tisočaki! Tudi njega — kakor toliko drugih — se je prijala ta bolezen: kazati se pred svetom, mamiti prostoto s sijajnim najprej tega, kar ima, a potem tudi z lažnjivim sijajem tistega, česar nima, a bi hotel, da bi drugi mislili, da ima!

Prišlo je to vanj kakor nekaka epidemična bolezen, kar hkratu ga je prišlo, ne da bi sam vedel, ne kako, ne odkodi: ali je prišlo to od njegove žene, ki je vedno bolehal na tem, ali iz nove družbe, ki se je nahajal v nji. Bilo je tu in mučilo ga je po dnevi in po noči, prika-

njih vozovi odposlani vsaj v ponedeljek zjutraj tako da se bodo na posameznih križiščih, t. j. na Opčinah, v Divači in St. Petru na Krasu, priklopili vlakom iz Trsta. Na podlagi odloka Gen. civ. komisariata bodo morali naslednji gospodje plačati prevoz sami:

Hreščak Anton, župnik v Slivju, od postaje Hrepelje.

Sveglj Peter, župnik v Movražu, od postaje Rakitovec.

Pehani Alojzij, župnik na Knežaku, od postaje St. Peter.

Seško Josip in Ivančič Mate od postaje Matulje in

Zarnik Alojzij, živinozdravnik, od postaje Trnovce.

Vozove dobijo na svoje postaje, kjer jih bodo morali tudi plačati.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico ima jutri ob navadni uri in v navadnih prostorih pevsko vajo.

Senjalski krožek »Odvada«, vabi vse brate člane, da se prav gotovo udeležijo zelo važnega sestanka, ki se bo vršil v četrtek dne 23. junija, ob 8. uri zvečer, v krožkovih prostorih.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu sklicuje svoj redni občni zbor za nedeljo, 26. junija t. l. ob 5 popoldne v predstobi otroškega dvorca v Kjarbolj zgoraj, št. 11. Radi važnosti dnevnega reda se vabijo posebno novejši člani, da pridejo gotovo ob določeni uri. Kraj občnega zbora se je moral sedaj določiti, ker ni dvorana v »Del. kons. društvu« prosta.

Splošne volitve trgovske in obrtne zbornice v Trstu. Volilna komisija za volitve v trgovsko in obrtno zbornico objavlja izid volitev v pomorski sekciji: Volitve so se zaključile 21. junija o polnoči. Vpisanih je bilo 62 volilcev. Volilo jih je 32. Največ glasov so dobili sledeči gospodje: kom. Oskar Čosulich (32 glasov); Svetozar Gerolich (32 glasov); kom. Božidar Tripčevich (32 glasov); Gustav Tarabochia (31 glasov); kom. Julij Ucelji (31 glasov); kom. Hektor Pollich (28 glasov). Imenovani gospodje so torej izvoljeni za svetovalec v trgovski in obrtni zbornici. — Dalje objavlja volilna komisija tudi izid volitev v II. kategoriji trgovske sekcije, ki je sledeči: Volitve so se zaključile 22. t. m. ob 13. uri. Vpisanih je bilo 299 volilcev, volilo jih je 198. Dobili so: Franc Ballis 132 glasov, Karl Bruna 127 glasov, Peter Chiarutini 136 glasov, Humbert Gianfres 125 glasov, Anton Maccari 134 glasov, Armand Meozzi 120 glasov, Ridiger Rodriguez 136 glasov, Hermengild Scala 110 glasov in Arrigo Sgrè 138 glasov. Imenovani gospodje so torej izvoljeni za svetovalec v trgovski in obrtni zbornici.

Dodatno objavlja predsednik volilne komisije: Ker ni hotel gospod Lovrenca Bruna, ki je bil izvoljen v III. kategoriji trgovske sekcije, sprejeti izvolitve, se ima po § 12 volilnega reda smatrati za izvoljenega gospoda Herman Bruna, ker je dobil brž za gospodom Lovrencom Bruno največ glasov. — Trst, 22. junija 1921.

Predavanja društva »Znanstvo in umetnost«. Danes zvečer ob 20. se bo začel v novem društvenem sedežu v ulici Ugo Foscolo št. 2 t. l. n. tečaj za kemijo. Kdor se želi vpisati v ta tečaj, naj se zgleda od 15. do 16. ali od 19.30 do 20.30 ure v društvenem uradu.

Glasbena Matica. Drevi ob 19.30 bo odboj rova seja.

Iz tržaškega življenja

Gospod Josip Pahor, doma iz Sela na Krasu št. 43, o katerem smo poročali v »Edinosti« od 23. novembra 1920 pod naslovom: »Ranil ga je iz ljubosumnosti«, je prišel včeraj v naše uredništvo ter izjavil, da ni ranil g. J. P. radi ljubosumnosti, temveč radi samobrane. G. Pahor je bil te dni izpuščen iz preiskovalnega zbora in kazensko postopanje proti njemu je bilo ustavljeno.

Pretep radi družinskih razmer. Pred snočnim se je sprel 26 letni Artur Sivitz, stanujoč v ulici della Guardia št. 52, radi družinskih razmer z nekim Josipom Delmo. Posledica tega je bila, da jih je dobil Sivitz z debelo gorjako tako močno po glavi, da si je moral iti iskati pomoči na rešilno postajo.

Glas istrskih bratov iz leta 1869.

Priobčl F. S. S.

Novice, izhajajoče v Ljubljani, list 26. tečaj XXVII, sreda, 30. 6. 1869. prinašajo tole prošnjo Istranov:

»Nas Istranov, kakor sami veste, mili nam bratje, večina pripada širokemu in slavnomu svetu slovanskemu, s kojim smo tudi i mi zmirno pripravljeno dobro i zlo deliti i uživati, s kojimi tudi mi gojimo sladko nado boljše prihodnosti. I nam je, mili bratje, v tužnem ovem stanju gledati treba, da novi život živeti začnemo, i mi želimo kakor vi iskati svetega prava našemu milemu jeziku. Britko se spominjamo tužne svoje preteklosti, u kateri smo toliko vremena živeli kakor nema živitinja.

Temà, mili bratje, malo po malo mi

novljeno službo; samo za pot v Idrijo in za nabavo pohištva naj se mu za enkrat doda še 500 gl.

Scopoli je bil že 3. julija 1854. imenovan za Idrijo in dali so mu vse, kar je zahteval. Načelnik Hauptmann je že 27. junija 1754. umrl valed universalis Prae-nobilis. Njegov zdravnik dr. Erudel je dobil 180 gl. 59 kr. plačila in še posobno nagrado 50 kecinov.

Hauptmannov naslednik je postal Sartori. Ta je poročal na Dunaj, da novi zdravnik Scopoli prosi, naj se napravi v Idriji mala lekarna, da ne bo treba zdraviti v Ljubljano donosati. Je predlagal, včasih pridejo zdravnika prepozno ali se pa na poti pokvari. Lekarna bi stala 400 gl., kar se lahko plača iz vinske kupčije. Vse se odobri.

Hauptmann je bil predlagal, naj se novemu zdravniku dovoli prostor za kuhanje želišč. Na Dunaju odločijo, naj se mu v ta namen dovoli ena soba v gradu. Sartoriju pa to ni bilo všeč. Odpisde, da v gradu ni prostora, on ima 3 sobe, dve vdova Hauptmanova, eno praktikant Aichelburg, eno asesor, vsi drugi prostori so pa za pisarne, arhiv, ena velika soba pa je sejna dvorana. Tudi sedanja hoče imeti zadostne prostore, soba za orožje je napolnjena in tudi poskušalni-

ca je v gradu, torej vse zasedeno. Scopoli je lahko zadovoljen, saj se mu je nakazalo 12 sežnjov drv ter stanovanje in žito po zmazani ceni.

Dr. Scopoli bi bil sam rad oskrboval lekarno, zato je zahteval 800 gl. Sartori se upira. »Ljubljanski lekarnar Weinhard nas je od sedaj dobro postregel, tudi hoče sam napraviti lekarno v Idriji kot filialko, ako se mu za to da 500 gl.« Ker so prihranili 300 gl., je Scopoli propadel.

Vendar so mu poverili nadzorstvo nad lekarno. Sedaj se pa pričenejo ribanja in tožbe med zdravnikom in načelnikom rudnika, kar je bilo na vse pretege in vsem zoprno. Spočetka je stanoval Scopoli v Steinbergovi hiši, kjer je še sedaj vzidana plošča, ki naznanja, da je v tej hiši 15 let bival sloveči botanik Scopoli. Zidal jo je rudniški predstojnik (1724-1738.) zase. On je bil leta 1729. napravil model Idrije in ga poklonil cesarju Karolu VI. Zato je dobil nagrado 800 gl. V tem stanovanju se je bil že Scopoli udomačil, a čez dobro leto ga je Sartori silil, naj se preseli v erarično hišo poleg lekarn.

17. julija 1755. se obrne Scopoli na navadnost na dvorno kamoro in prosi, naj ga puste v starem stanovanju. Privadil

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v Idriji. Muči jo večna mrzlica; v novi hiši pa bodo njeni živci še bolj trpelj. Načelnik Sartori je dobil Scopoli-ljevo prošnjo s pristavkom, naj se izrazi o zadevi. Sartori odgovori: Steinberg zahteva za 2 sobi, kuhinjo, klet in za dva vrta 60 gl. najemnine. To je vendar preveč. Rudniškim uradnikom pristojale 24 gl. stanimine. Vendar je on ponudil Steinbergu 35 gl., katere najemnine pa ne sprejme. Čemu izjema pri zdravniku? Ako je drug uradnik zadovoljen s stanovanjem, katerega mu predstojnik nakaže, zakaj ne bi bil zdravnik srečen v hiši poleg lekarnice, kateri je on nadzornik. Prosi pa vseeno dvorno kamoro, naj ona odloči, koliko letne najemnine naj se plača Steinbergu, da bo že enkrat mir. Sartori ima preobilo službenih poslov in bi tudi enkrat rad videl, da bi ga Scopoli ne nadlegoval več.

se je že in ljudje vedo, kje ga iskati. Poleg hiše ima tudi vrt, v katerem je že vsadil zdravilna želišča. Sedaj ga silijo v hišo poleg lekarnice, v kateri se dela ropot, ko v moznarju tolčejo in drobe rastline; na drugi strani ceste pa je kavčica, kjer veliko kladivo razbija, da človeka zelo moti pri študiranju. Njegova žena je obolela radi slabega zraka v

Tretji mednarodni velesemenj v Pragi. — (Od 11.—8. septembra 1921.) — I. Pregled čehoslovaške industrije. — Čehoslovaška republika je v srednji Evropi prva obrtna država, katere stremi po pridobitvi politične svobode tudi na gospodarskem polju doseči svojo samostojnost.

Po naravni zemljepisni legi je čehoslovaška republika, v kateri se križajo najglavnejše kontinentalne železnice (Pariz, Praga, Varšava, London, Praga, Carigrad, Berlin, Praga, Varšava, Dunaj, Trst) kakor tudi vodne ceste, poklicana posredovati na gospodarskem polju med vzhodno in zapadno Evropo ter severno Evropo in Balkanom. Zaradi omenjenih zemljepisnih lege se je uveljavila Praga kot središče cele Evrope na gospodarskem polju. Vse niti gospodarskega življenja srednje Evrope se tukaj stekajo in praski velesemenj sili mlade republike, ki zavzema 75% trgovine nekdanje avstro-ogrske države, iz katere razvalin je nastala.

Lahko se reče, da se je iz nekdanje avstro-ogrske monarhije pred vojno izvažalo 8 desetink izdelkov sedanje čehoslovaške republike in da je bila cela trgovina le zaradi avstrijskega vpliva v rokah nemškega Dunaja. Praski semenj ima namen seznaniti tuje kupce s čehoslovaškimi izdelki in dokazati njih izborna kakovost na vseh tržiščih zemeljske oble.

Na semenju so zastopani sledeči izvozniki izdelki čehoslovaške republike:

V prvi vrsti poljedelske obrtnosti stoji izdelovanje sladkorja iz repe s 17,92% sladkorne obriti čehoslovaške republike. Vrednost po Nemčiji drugo, glede izvoza pa prvo mesto v Evropi. Z ozirom na lastno porabo Nemčija ne more izvažati toliko kakor čsl. republika, ki je v l. 1919. izvozila č 8% milijonov kg. Sladkor je državni monopol; prodaja ga čsl. komisija za izvoz sladkorja pod nadzorstvom finančnega ministerstva.

V drugi vrsti poljedelske obrtnosti stoji izdelovanje piva in liha. Svetovno ime ima »plzensko pivo« pod znamko »Prazdroj«, katerega se je pred vojno izvažalo 500.000 hl letno, torej polovica vsega eksportnega piva. Vzrok izborne kakovosti čehoslovaškega piva je česki prvovrstni ječmen, ki se ravno tako izvažajo (do 190.000 ton letno), in pa svetovnoznani česki hmelj. Kar se gojenja hmelja tiče, zavzema čehoslovaška republika pa severoameriški državi drugo mesto v svetovnem izdelovanju, od katerega odpade na Čehoslovaško 1/3. Razvita obrtnost liha izdelava v premožnih tovarnah v normalnem času približno 1.951.000 hl in stoji izdelani lih z 300.000 hl letnega izvoza na 4. mestu proizvodnje vseh držav.

Lesna obrtnost zahvali svoj razvoj velikemu ogostru gozdov, ki pokrivajo 32% vse ploščine čehoslovaške države in dajejo 10.800.000 m³ mehkega lesa. Od tega zreže 3100 žag čez 6 milijonov m³, ostanek se pa porabi v rudnikih, v tovarnah celuloze ter za brzojavne in telefonske droge.

Cez 2 milijona m³ trdega lesa se porabi za železnične praže, za tlakovanje ter parkete in sode. V glavnem pa izdeluje čehoslovaška lesna obrtnost pohištvo, in sicer v 50 tovarnah. Ti izdelki so bili za časa Avstrije na glasu, da so »avstrijski izdelki«, dasi se je 50% tega blaga izdelovalo na Češkem in s Češkega izvažalo. Koše in jerbare izdeluje 10, pipe in ustnike 9, palice in biče 10 tovarnih. Med izvozne izdelke spadajo tudi ščetke, ki se izdelujejo v 24 tovarnah.

Igrače so se v začetku izdelovale na Čehoslovaškem v gorskih pokrajinah. Pozneje se je ta obrt tako razvila, da je na Češkem sedaj 50 tovarnih, ki izdelujejo raznovrstne lesene igrače; razen tega pa se izdelujejo igrače iz stisnjene papirja in pleha kakor tudi punčke iz papirjeve gnete s porcelanastimi glavami. V izdelovanju glasbenega orodja je na Češkem, v deželi glasbe zaposlenih čez 3000 delavcev. Polovica od teh izdeluje doma gosli in drugo podobno glasbeno orodje, polovica pa pihala. Glasovirje in harmonije prve kakovosti izdeluje 10 tovarnih.

Bogastvo čehoslovaških lesov je dalo dalje pobudo močni industriji papirja, ki je s 1/3 navezana na izvoz. V 68 papirnicah se izdeluje do 220.000 ton (40% izvoza) papirja vseh vrst in izborne kakovosti, kakor je n. pr.: peramentni, časopisni, cigaretni papir. V 7 posebnih tovarnah se izdeluje nad 50.000 ton celuloze, od katerih se izvozi 30.000 ton, v 44 tovarnah pa 12.000 ton lepenke (40% za izvoz). Dobro razvito je tudi izdelovanje papirnega blaga vsake vrste.

Keramična obrt najde doma dovolj surovin in izvažajo po celim svetu 75—80% svojih izdelkov, ki se rabijo za tlakovanje in obkladanje lončene posode. 1/3 letnega pridelka izvrstnega kaolina in lončene gline se razpošilja v inozemstvo.

Porcelanska obrt zavzema 100% nekdanje avstro-ogrske porcelanske obrti in izdeluje posebno za zahodnem Češkem svetoznani beli, barvani in tehniški porcelan, od katerega izvažajo česka 90% po celim svetu.

Steklarna obrt stoji v čehoslovaški republiki na izredno visoki stopnji. Izvoz znaša 80 do 90% cele proizvodnje. Radi izborne kakovosti svojih izdelkov si je pridobila česka industrija stekla svetovno ime. V 200 tovarnah je zaposlenih 60.000 delavcev. Snujejo se pa še nova podobna podjetja, da se bo izdelovanje čehoslovaškega stekla zvišalo. Izdelujejo se najraznovrstnejša stekla, n. pr.: votlo, kristalno, barvano, brušeno, točeno, slikano, pozlačeno, tlačeno, steklo za šipe, ure itd. Izdeluje se 60% pihanega, 25% žitnega in 15% stekla za steklenice. Posebno znano je kristalno steklo iz bora (Haida) in javloneško (Cablons) blago je edino svoje vrste daleč okrog. Središče steklene bižuterije je česki sever (Turnov, Javlenec), granatnega stekla pa Praga.

Ker ima Čehoslovaška dovolj sladkorja in sadja, je tam izdelovanje konzerv posebno razvito. Največ se izdela sladice in čokolade, od katere se izvažajo 60%, dalje finega peciva, testenih izdelkov, zakuh, marmelad, ovočnih sokov, ovočnih vin, likerjev ter ovočnih in ribjih konzerv. Po vsem svetu so znani izdelki iz prekajenega mesa, zlasti tečne praške šunke.

Kmetijska industrija je osredotočena na severnem Češkem in obsega 90% nekdanjih avstro-ogrskih izdelkov. Velikega pomena je proizvodnja umetnih gnojil, raznih kemičnih produktov, kremov, mastij, firneža, barvil, eteričnega olja, dišav, sveč, mila, streliva in podobnih predmetov. Veliko se izvažajo grafitna in svinčnikovi. Stevilne so rafinerije mineralnega olja, ki izdelajo letno do 36.000 cistern.

Strojstvo usnja. V 260 tovarnah izdeluje 10 tisoč delavcev v tednu 150.000 surovih kož za izvoz. Ta obrt obsega več kot 1/3 nekdanje avstro-ogrske industrije.

Izdelujejo se izvršni podplati, gonilni jermeni in prvovrstni tehnični predmeti iz usnja. Čevlarska obrt obsega 80% nekdanje avstro-ogrske obrti in je osredotočena na vzhodnem Češkem in na srednjem Moravskem. V 250 tovarnah izdelajo 40.000 delavcev vsako leto 41 milijonov parov čevljev vsake vrste. 70% vse proizvodnje se izvažajo v inozemstvo. Čevlarska obrtnost obsega 70% nekdanje avstro-ogrske in izgotavlja v glavnem kože za rokavice.

Rokavičarska obrt, ena izmed najvažnejših, ima svoje središče v Pragi. V gorah se izdeluje 1.250.000 parov usnatih rokavic na leto od katerih gredo 1/3 na Nemško in Angleško. (Dalje prih.)

Prodaja tovarov družbe »Leykam-Josefthal-Aktiengesellschaft« v Jugoslaviji. Delniška družba papirnic »Leykam-Josefthal-A.G.« je prodala papirnico v Vevčah pri Ljubljani, tovarno celuloze v Goricanah in tovarno za razcofranje lesa v Medvodu družbi jugoslovenskih finančnikov. Prodajna cena znaša baje nekaj milijonov jugoslovenskih kron. V finančnih krogih se pričakuje, da bo visoki dobiček od prodaje na kakršenkoli način delničarjem prav prišel.

Belgijske predilnice ustavile obrate. Kakor se poroča iz Ženeve, so zaradi sedanje krize zatvorile belgijske predilnice svoje obrate za teden dni.

Novo posojilo v Jugoslaviji. Zagrebški denarni zavodi so pripravili so delovati pri podpisovanju novega notranjega posojila v znesku 2 milijard jugoslovenskih kron, toda le pod pogojem, da vlada zakladne bone in onih 20 odstotkov, ki so se bili o priliki kolektivna kronskih bankovcev pridržali, vrata ter uredi vprašanje vojnega posojila. Banke zahtevajo še sledeče: Novo posojilo se pri Narodni banki ne sme lumbardirati. Obrestovanje posojila naj nadzoruje komisija, v kateri bodo zastopane tudi banke. Posojilo se sme porabiti samo za investicije, nikakor pa ne za kritje tekočih državnih izdatkov. Vlada naj jamči, da se posojilo v gotovem roku ne bo odpovedalo ter se obrestna mera ne bo znižala.

Nova tovarna celuloze v Jugoslaviji. V najkrajšem času se bo, kakor smo doznali, ustanovila v Jugoslaviji velika tovarna celuloze, papirja in kartona. Prireditelj se bode nemški inženirji. Tovarna bo imela namen, kriti pred vsem domačo potrebo papirja pa tudi izvažati svoje proizvode v bankanske države.

Književnost in umetnost

Merežkovskij v Jugoslaviji. Kakor se »Riječ« poroča, bo veliki ruski pesnik Merežkovskij, ki je bival doslej v Parizu, v kratkem prisel v Jugoslavijo ter se bo za letošnje polje nastanil v Somboru pri Zagrebu.

Robindranath Tagore, veliki indijski pesnik je nastopil potovanje preko sveta. Navdušeno je bil sprejet, kamorkoli je doslej prišel. V Londonu, kjer je pred kratkim predaval »O življenju in misljenju«, so mu prirejali ovacije, kakor jih ni doživel še noben pesnik. Njegova visoka postava v dolgi, temni halji, dela globok vtis. Rodil se je v Bengalijski družini ki je tvorila s svojo nadarjenostjo za glasbo in umetnost kakor nalašč izbrano okolje zanj. Njegov oče je bil znan po vsej Bengalijski pod imenom »Maharshi«, »Veliki svetec«. Zapustil je življenje, ki v mnogocem spominja na dela njegovega sina. Ista občutljivost za naravne pojave, v katerih vidi Robindranath Tagore izražanje Večnosti, ista otroška nežnost, Robindranath Tagore ni samo pesnik, on je tudi muzik. Muzika zveni posebno iz njegovih verzov, pisanih v bengalskem jeziku. Njegove pesmi so izraz duše bengalskega ljudstva, katero je spoznal do dna. On je živel med njim in z njim. Kot upravitelj posestva svojega očeta se je vozil v čolnu, ki je bil zidan v obliki hišice, po Garguesu od vasi do vasi. Proučavajoč to ljudstvo, ga je strastno vzbujal in odtočilo toliko nežna ljubezen do domovine v njegovih delih. Njegove pesmi so tako naravne, so tako iskrene, so tako zvest posnetek duše njegovega naroda, da se pojejo po celi Indiji. Trditev o pesnikovi neverjetni priljubljenosti v Indiji ni pretirana. Tekom pesnikovega bivanja v Londonu je pripovedoval Mr. Montagne, podtajnik za Indijo, o njem ta le zanimivi dogodki: Nekega večera je jezdit pesnik skozi neki indijski gozd in je prišel do ognja, okoli katerega je sedelo nekoliko Indijcev. Zjahal je in prisedel. Kmalu zatem je prišel iz gostave slabo oblečen fantič in je tudi prisedel. Začeli so peti, po vrsti. Ko je prišla vrsta na mladega fanta, je tudi on zapel in njegova pesem je bila najlepša. Ni vedel, čigava je, vedel je le, da se poje povsod. Nekoliko tednov pozneje je slišal Mr. Montagne isto pesem v neki drugi družbi. Ko je vprašal o pesniku in komponistu, so mu odgovorili: Robindranath Tagore.

Toda Robindranath Tagore ni samo velik pesnik, on je tudi velik vzgojitelj. On stoji na stališču, da mora človek s svojimi mislimi na dan. »Čim bolj daje človek izraza onemu, kar v njem spi — pravi v »Sadhani«, knjigi, v kateri so zbrana njegova predavanja v Londonu l. 1914. — »tem bolj se bliža idealu bodočnosti. V tem izživljanju mu postaja vendar bolj jasno njegovo stališče nasproti družbi. V tem in medli ni svobode. Najhuše suženjstvo je tema. Da bi uslo tej temi, sili seme na svetlo, pomek v cvet. Tudi naše misli slijo v zunanjo obliko, da bi premagale megle in negotovost. Ta njegova načela so bila v prvi vrsti vzrok,

da je postal vzgojitelj, tudi tukaj otroško nežen, kakor povsod. Njegov oče »Maharshi« je zapustil sinu majhno posestvo »Kraj miru«. Tam je Robindranath Tagore nasadil vrt in zgradil tempelj iz belega mramorja. Vsak, kdor je hotel uživati nekoliko dni v miru, sam s svojimi mislimi, mu je bil dobrodošel gost. Leta 1901. je vzel Robindranath Tagore tri dečke kot svoje učence v »Kraj miru«. Po štirih letih je imel že 60 učencev, a sedaj jih ima čez 200. Njegov način vzgoje je originalen. Po Platonovih načelih je pesnik stavil glasbo v službo vzgoje. Zgodaj zjutraj hodi otroški zbor pojoč po šoli in budi s svojim petjem učence. Zvečer ob 10 in pol se zopet sliki nežno petje otroškega zbora po šoli. Otroci se vladajo večinoma sami. Vsak večer se sestane njihovo razsodišče, ki odloča o vseh vprašanih. Učijo se samo na odprtem. Zvečer je učenje prepovedano. Veliko učnega časa je določeno za kopanje, telovadbo in otroške igre. Otroci igrajo na pozornici, rišejo, slikajo, pojejo in se pripravljajo za višje šole.

Robindranath je vendar največji kot pesnik. Njegov »Gitanjali« je najlepši dar, ki ga je mogel dati človeštvu.

Borzna poročila.

Tečaji:

Trst, dne 22. junija 1921.

Jadranska banka	300
Cosulich	322
Dalmatia	272
Gerolmich	312
Libera Trieste	468
Lloyd	1625
Lunino	810
M. rindlich	186
Oceania	3
Premuda	370
Tripovich	330
Ampele	590
Cement Dalmatia	340
Cement Spalato	310

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 22. junija 1921.

avstrijsko nemške krone	3.—	3.25
čehoslovaške krone	27.—	28.—
dinarji	55.—	58.—
tejl	31.50	32.—
marke	98.50	99.50
dolarji	19.65	19.80
francoski franki	160.—	160.50
švicarski franki	332.—	334.—
angleški funti papirnat	74.25	74.50
angleški funti, zlati	86.—	88.—
napoleoni	73.—	73.75

MALI OGLASI

DRUŽABNIK, za trgovino jestvin na deželi, dobro vpeljano z 15.000 Lit. se išče. Ponudbe pod »Poštenost« na upravnishvo. 1056

KUPUJEM vsaki dan čiste bele in barvane cunje, Placuim 1—4 lire za kg. Via Solitario št. 1, Cohen. 1059

SLUŽKINJO za vsa hišna dela išče družina 2 oseb. Ponudbe pod »Pridna« na upravnishvo. 1058

ZEMLJIŠČE ob morju v okolici Trsta na prodaj. Pripravnost za kopališče. Ponudbe pod »Kopališče« na upravnishvo. 1057

BLIZU GRLJANA se je zgubila belorusno lisasta lovska pisica, ki čuje na ime »Dolly«. Ima velike čez oči segajoče obrvi. Dobra nagrada. Najditelj naj jo privede v »Villa Nives«, Miramar. Telef. št. 3960. 1041

VELIK SEMENJ za konje, govejo živino, prašice in razno kramarsko blago se vrši v Divači dne 26. vsakega meseca. — Načelnishvo občine Divača. 1044

GOLDINARJE, krone in srebro plačam več kot vsakdo drugi. Solonichio, via del Olmo št. 3. III. 1045

DECIMALNA tehnična in lahek štirikolesen voz, prodam. Via Cesare Battisti št. 26, vrtarica; v nedeljo od 9—12 in druge dneve od 4—7. popoldne. 1055

NAZNAJNJA glavno mesto občinstvu, da sem poleg delavnice odprla tudi salon za izgotovljene zimске obleke in letne plašče ter raznovrstne obleke. Priporočam se za obilen obisk. A. Mercolia Rieger, ulica Commerciale 3. 586

KROJAČNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Pevh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 25

KUHINJSKO in sobno pohištvo prodaja mizar Via Torquato Tasso, vogal Via Udine 28. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in poprave. 35

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 740

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josty Jerman, Trst, ul. XXX. Ottobre 14. 37

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1. V. nad. 853

ZLATO IN KRONE plačuje po najvišjih cenah F. Pertot, via S. Francesco 15, II. 824

USTROJENE KOŽE

po zelo ugodnih cenah se dobijo pri WALTER WINDSPACH — Gorica

Corso Vitt. Em. št. 21 497

Kmetijska in vrtnarska gosp. zadruga v Trstu reg. zadr. z om. por.

Telefon 36-75 — ul. Raffineria 7 — Telefon 36-75

vabi na svoj I. redni občni zbor

ki se bo vršil dne 29. t. m. ob 9. uri predp. v prostorih gostilne ex »Subleta« pri Sv. Anl.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnishva in nadzornishva.
2. Poročilo tajnika in odobritev letnega računa za leto 1920 ter razdelitev čistega dobička.
3. Sprememba pravil.
4. Volitev novega načelnishva in nadzornishva.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Z ozirom na veliko važnost tega obnega zbora se prošjo vsi člani, da se istega gotovo udeležijo.

Kmetijska in vrtnarska gosp. zadruga v Trstu ul. Raffineria 7 Tel. 36-75 registrirana zadruga z omeji. poroštvom

PODRUŽNICA KOPER vabi na svoj I. REDNI OBČNI ZBOR

ki se bo vršil dne 26. junija 1921 ob 3 pop. v gostilni »Della Saia« pri Sv. Antonu pri Kopru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo zastopnika matice in odobritev letnega računa za l. 1920 ter razdelitev čistga dobička.
2. Por. cilo podružničnega načelnishva in nadzornishva.
3. Sprememba pravil.
4. Volitev novega odbora in zastopnikov za občni zbor matice.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Ker je občni zbor velike važnosti za razvoj zadruge, se naprošajo člani, da se istega vsi udeležijo.

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28

491 Proda se: Prodajalna na glavni cesti Maribora. Stanovanje, obstoječe iz velikih prostorov, takoj prosto, pripravno za banko ali veletrgovino, za 3 mil. kron. Velike in male moderne VLE od 50.000 K, 500.000 K, 700.000 K in 250.000 K. — Moderna dvonadstropna hiša z več stanovanji in vrtom za kron 650.000. 30 oravol posestva, 10 oravol gozda, krasen sadovnjak, živina in 3 hiše za 4-0.000 kron. Prodajalne, sladničarne, galarije, specerije, gostilna, hotel in industrija. Re. llt. tna pisarna »Rapid« Maribor. Gosposka ul. 28